

Polshorloge met gps vervangt de celstraf

Robèrt van Lith
Schijndel

Het horloge ziet eruit als elk ander polshorloge. Toch moet dit elektronische horloge met gps ervoor gaan zorgen dat jeugdige delinquenten minder snel of korter vast moeten zitten in een gevangenis of een gesloten jeugdzorginstelling.

In Zuid-Limburg is dit jaar gestart met een proef, waarbij probleemjongeren via het polshorloge in contact staan met hun familie en sociaal netwerk. „Het grote verschil met een elektronische enkelband is dat dit een kansband is, geen strafband”, zegt Jeroen Slootmans, directeur van Topaze in Schijndel, de jeugdzorgorganisatie die het project Sociale Netwerk Controle (SNC) samen met SoNeStra (Sociale Netwerk Strategieën) heeft bedacht.

De proeftuin in Zuid-Limburg is gestart met zeven jongeren. Hier kwam een innovatiesubsidie vrij van 80.000 euro, de helft van de totale kosten van het project. Topaze verwacht binnenkort ook in Noord-Brabant te beginnen met het inzetten van de polshorloges. Het horloge gaat op slot en kan niet af.

Slootmans: „Het is hoogstens met

Geen celstraf of opname in een gesloten instelling, maar een elektronisch polshorloge met gps. Het is een nieuwe proef voor jeugdige delinquenten, bedacht door de Schijndelse jeugdzorgorganisatie Topaze.

veel geweld te verwijderen, maar dan is het meteen einde oefening.” Het horloge heeft ingebouwde gps-apparatuur waarmee de jongere overal te volgen is. Als de persoon zich niet aan gemaakte afspraken houdt, krijgt het thuisfront via de e-mail een signaal. Slootmans: „Je spreekt met elkaar af wat veilige gebieden zijn, bijvoorbeeld school, werk of een straal rondom de eigen woning. Ook spreek je af wat onveilige gebieden zijn, zoals een hangplek waar vaak een dealer staat of waar foute vrienden wonen. Als een deelnemer aan het project in zo'n zone komt, gaat er meteen een signaal naar het thuisfront. En het horloge gaat trillen.”

Annemieke Gijsbers, namens Topaze nauw betrokken bij het project, vult aan: „Wij zorgen voor coaching en we faciliteren het systeem. Het

grote voordeel van dit project is dat de ouders en de omgeving, zoals een voetbalcoach of tante, weer regie krijgen over de jongere die op het verkeerde pad zit. Ik heb zelf in een gesloten jeugdinrichting gewerkt en weet dus dat dit een enorme traumatische ervaring voor een jongere kan zijn. Met dit project kun je dat in een aantal gevallen voorkomen.”

Soft?

Slootmans en Gijsbers beseffen dat veel mensen het project maar 'soft' zullen vinden. Slootmans: „Als een jongere een delict heeft gepleegd en daar celstraf op staat, moet hij of zij die straf gewoon uitzitten. Klaar. Maar er zijn ook genoeg voorbeelden waarbij de straf korter kan. De hoop is dan dat een jongere via dit project weer op het goede pad komt. In een gevangenis of gesloten jeugdinstel-



▲ Jeroen Slootmans van Topaze met de zogeheten 'kansband'.

“Je spreekt met elkaar af wat veilige gebieden zijn, school of werk

—Jeroen Slootmans, directeur Topaze

ling gaat het vaak van kwaad tot erger voor een jongere.”

Gijsbers vindt het een groot voordeel dat jongeren, hun familie en netwerk zelf het plan opstellen richting herstel. „Het is nu dus niet meer alleen door de hulpverlener geregeld, maar door de betrokkenen zelf. Jongeren raken op deze manier veel sneller gemotiveerd om hun gedrag te veranderen.”

‘Het lukte ineens om te stoppen met dealen’

Eric Seuren
Sittard

Het leven lacht Lars toe. De 18-jarige jongeman heeft een lieve vriendin, volgt met veel plezier een opleiding tot vrachtwagenchauffeur en droomt ervan om in de toekomst iets in de jeugdreclassering te doen.

Hoe anders was dat nog geen jaar geleden. De nu zo beleefde Lars gleed langzaam af in de wereld van criminaliteit. Niet op de minste plaats door zijn vrienden, die als groep bekend stonden om hun criminele streken. Van vandalisme en diefstal tot geweldplegingen en drugshandel. Lars zelf hield zich be-



“Polshorloge leek ons juist een mooie kans

—John, vader

zig met drugs. „Dat ging als vanzelf. Ik wist bij wie ik het kon krijgen en ik regelde dat. Voor ik het wist, kwamen er steeds meer mensen naar me toe met verzoekjes voor drugs. Ik was ineens een dealer.” Zijn vriendin Kim wist ervan, maar kon hem er niet van weerhouden te dealen. „Hij zei wel dat hij wilde stoppen, maar deed het dan toch weer.”

Politie

Zijn ouders wisten van niets, maar hadden wel hun vermoedens. Moeder Karin: „We wisten dat zijn vriendengroep problemen veroorzaakte. Als we wat hoorden over de groep,

gaven we het door aan de politie. We hoopten Lars daarmee terug te krijgen.” Lars dealde in totaal een jaar lang in drugs. Toen werd hij door de politie van zijn bed gelicht en gearresteerd. Drie dagen lang zat hij in een de cel. Dat was voor hem een duidelijke waarschuwing te stoppen met dealen, zegt hij achteraf.

De reclassering legde hem vervolgens een keuze voor: of regelrecht naar een gesloten jeugdinrichting of meedoen met Sociale Netwerk Controle van Topaze. „Die keus was voor ons als ouders niet moeilijk”, weet vader John nog goed. „Een jeugdinrichting roept veel negatieve associaties op. De polshorloge leek ons juist

een mooie kans.” Lars kreeg in het begin drie veilige zones aangewezen: thuis, bij zijn vriendin en school. Op andere plekken mocht hij zich niet begeven.

Voor Lars was die eerste bijeenkomst met het netwerk een keerpunt. „Ik was nooit gemotiveerd, omdat de hulpverlener altijd alles regelde. Nu moest ik dat zelf doen. In het begin was dat lastig, maar toen ik mijn doelen opschreef, dacht ik wel: dit kan ik wel zelf. Daardoor lukte het ook om ineens te stoppen met dealen, afscheid van mijn foute vrienden te nemen en te gaan voor mijn schooldiploma. Dat voelde ik eerst niet.”

